

Editörden;

Uluslararası Batı Karadeniz Sosyal ve Beşerî Bilimler Dergisi'nin (USOBED) yedinci yılı, Aralık sayısıyla tekrar beraberiz. Öncelikle ifade etmek gerekir ki akademik terfide en önemli unsur olan akademik yayınlarda akademisyenlerin karşılaştıkları iki sıkıntı alanı bulunmaktadır. Bunlardan birincisi özellikle sosyal ve beşerî bilimler alanında makale yayınlamada TR dizin kategorisinde yeterli sayıda derginin bulunmaması, mevcutların da talep yoğunluğu sebebiyle ya ileri tarihlere gün vermesi veya talep kabul etmemesidir. İkincisi ise yabancı dergilerde yayınlanan makalelere daha fazla puan verilmesidir. Ancak bu alanda yapılan yayınların ülkemiz için iki menfi yanı bulunmaktadır. Birincisi entelektüel mülkiyet telif haklarıyla birlikte yabancı ülkelerin eline geçmekte, onların veri tabanları güçlenmekte, bunun karşılığında Türk akademisyenler daha fazla puan elde etmeye karşılık yüklüce bir maliyet ödemek zorunda kalmaktadır. Yurt dışına aktarılan entelektüel mülkiyet “yabancı veri tabanlarına abonelik şeklinde üniversite kütüphanelerince satın alınarak” bize geri dönmektedir. Buradan yurtiçi yayınların kalitesinin düşük, yurtdışı yayınlarının kalitesinin daha yüksek olduğu gibi bir sonuç asla çıkarılmamalıdır. Zira tecrübelerle sabittir ki yurt içinde yayımlanamayan bir makale tercüme ve editörlük masrafları karşılandıktan sonra yurtdışında rahatça yayımlanabilmektedir.

Makalelerde yaşanan benzer durum bilimsel toplantılarda ve bildiri sunumlarında da yaşanmaktadır. Bilimsel toplantıların kalitesinin ancak “yabancı iştiraki” ile artacağına dair ön kabul milli toplantıları geriletmektedir. Bu hususun da Üniversitelerarası Kurulun gündemine getirilmesi, tartışılması ve çözüm üretilmesi gerekmektedir.

BAKAD'ın sesi nereye kadar ulaşır bilinmez ama can yakan ve izzeti nefsimize dokunan bu durumların yetkili merciler tarafından akademisyenlerin de katılımının sağlanarak düzeltilmesine ihtiyaç vardır. Diğer bir önemli husus ise hakemliklerin yasal olmasa da meslek ahlâkı açısından kurallarının tespit edilmesi, hakemlerin hangi alanlara müdahale edemeyeceklerinin yine ortak bir mutabakatla ortaya konulmasıdır. Zira burada da zaman zaman fikir hürriyetine müdahalelerin yaşandığına şahit olunmaktadır. Sosyal ve beşerî bilimler alanı fen bilimlerindeki laboratuvar sonuçları gibi kesin sonuçlar doğurmaz ve mutlak doğrular da yoktur.

BAKAD olarak 7 yıldır akademisyenlere fikir hürriyeti temelinde bilimsel bir alan açmanın gayreti içerisinde olduk. Yukarıda sayılan mahzurları bertaraf etmek için gayret göstermeye çalıştık. Bu sayımızda da akademik alanda tedavüle giren önemli makalelerle karşınızdayız.

Birinci olarak, Ahmet Coşkun Tekin'in kaleme aldığı Düzce mahalli gazetelerinden “Ferman Gazetesi'nde 1973 Düzce Mahalli Seçimleri” başlıklı makalesi ve Murat Yorulmaz ile Eda Tantan tarafından müştereken hazırlanan Uluslararası ticarete çoğunlukla tercih edilen denizyolu taşımacılığının en önemli aktörleri olan gemilerdeki kazalara mercek tutan “Gemilerde Meydana Gelen İş Kazalarının Çok Kriterli Karar Verme Yöntemleriyle Analiz Edilmesi” başlıklı makalesi karşımıza

çıkılmaktadır. Üçüncü makalemiz yine bir ekip tarafından hazırlanmış. Kastamonu ilinde 2018-2021 yılları arasındaki ölümlerin incelendiği “Kastamonu İlindeki Ölümlerin Nedenlerine Göre Dağılımı” başlıklı makaleyi Celalettin Duran, Zühal Diler ve Suat Yazan birlikte hazırlamış. Dördüncü makalemizde bir ekip çalışması sonucu ortaya çıkmış. Hülya Gülay Ogelman, İlkay Göktaş ve Beyzanur Ok tarafından hazırlanan makale “Okul Öncesi Dönemde Öğrenmede Öz Düzenleme Açısından Akran İlişkileri”ni inceliyor. Beşinci makalemiz iklim ve su kaynakları üzerine. Cemil İrdem “Karabük ili Yenice Çayı’nda Günlük Ortalama Sıcaklık ve Günlük Toplam Yağışların Akım Üzerindeki Etkileri”ni inceliyor. Altıncı makalemiz ilahiyat alanında. Yâsin Yılmaz “İlim, Âlim ve Âlem Bağlamında Bediüzzaman Said Nursi’nin İsbât-ı Vâcibu’l-Vücûd ve Tevhide Bakışı” başlıklı makalesi okuyucularını bekliyor. Yedinci makalemizi Ceyhan Mutlu ve Fatma Şebnem Arıkboğa kaleme almış. “Üçlü ve Dörtlü Sarmal Modelin Beşli Sarmal Modele Evrilmesi: Bir Bibliyometrik Analiz” başlıklı makale kalkınmayla ilgili teknik bir analizi konu olarak seçmiş.

Sekizinci makale Fatih Ayhan ve Hakkı Yazıcı’dan. İzmir’in nüfus gelişimiyle ilgili çalışmalarının başlığı “İzmir İli Nüfusunun Gelişimi ve Değişimine Dair Demografik Analiz Çalışması.” Dokuzuncu makale Yıldırım Yıldırım tarafından yapılmış ve “Turizm Öğrencilerinin Uzaktan Eğitime İlişkin Görüşlerinin Öğrenilmesi: Akçakoca Örneği” başlığını taşıyor. Onuncu makalemiz ise yine turizmle ilgili ve “Türkiye’ye Yönelik Turizm Akımının Öntahmini: BVAR Yaklaşımı” başlığını taşıyor. Mehmet Coşkuner ve Ali özer tarafından kaleme alınan on birinci makale, Doğalgaz Fiyatlarının Sürdürülebilir Enerji Projeleri Olan Kripto Paraların Fiyatları İle İlişkisi’ne odaklanıyor. Son makalemiz ise Elif uyanık ve İsmail Durak tarafından hazırlanmış ve İstatistiksel Kalite Kontrol Araçları ve Gri İlişkisel Analiz Yöntemi Kullanılarak Kalite Problemlerinin Çözümü: İnşaat Sektöründe Bir Uygulama başlığını taşıyor.

Dergimize ilgi duyan akademisyenlere teşekkür ediyoruz. BAKAD’ın sosyal ve beşerî bilimler alanı ile fen bilimleri alanında çıkardığı dergilerin yanında bir yayınevini varlığını da hatırlatmak isteriz. Dergilerde olduğu gibi epub olarak yayın yapan BAKAD Yayınevi de akademisyenlerden ücret talep etmemektedir. Tüm amacımız Türkiye’de üretilen entelektüel mülkiyetin Türkiye içerisinde yayınlanması ve akademik veri tabanının gelişmiş ülkelerle yarışır hale gelmesidir.

Bu vesile ile tüm akademisyenlere ve akademik çalışmalara ilgi duyanlara 2024 yılında da sayfalarımızın açık olduğunu hatırlatıyor, akademik çalışmalarında başarılar diliyoruz.

Prof. Dr. Mahmut BOZAN

BAKAD Başkanı